

Krachy českých průmyslníků

Situace v těžební firmě OKD je stále velmi křehká, říká ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek.

ROZHOVOR
str. 10–11

Robotický sklad

Obchodní řetězec Makro si v Úžici u Prahy postaví sklad obsluhovaný roboty s minimem skladníků. Bude to pilotní projekt pro celou Evropu.

BYZNYS
str. 4

📈 CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč 📈 CZK/USD • 24,211/+0,007 Kč 📈 PX • 882,42/+0,18% 📉 EURO STOXX 50 • 3070,16/-0,24% 📈 ZLATO • 1339,17\$/+0,97%

KOMENTÁŘ: JAK DOVOLENÉ ZAMÁVALY EKONOMIKOU / str. 12

Krátce

Němeček věří v konec kouření v hospodách

Zákon, který mimo jiné zakazuje kouření v restauracích, je opět na programu sněmovny. Ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček (ČSSD) věří, že tentokrát už projde. **str. 2**

Průmysl se meziročně propadl o 14 procent

Souběh celozávodních dovolených a menšího počtu pracovních dnů znamenal v červenci nejsilnější propad českého průmyslu od ledna 2011. **str. 6**

Tchajwanský Lemtech se usadí u Jihlavy

Další podnik z Asie využije Česko jako bránu do Evropy. Tchajwanský výrobce autodílů Lemtech otevře u Jihlavy svůj první závod mimo Asii a USA. **str. 6**

Chorvaty honí přízraky, mluví o rozdělení Bosny

Nacionalistická rétorika na Balkáně nabývá na síle. V Chorvatsku ji příživují nedělní volby. V kampani hrají na národní notu oba největší favorité. **str. 9**

twitter.com/e15news

JIŘÍ DIENSTBIER:

Dle ČT jsem měl být dnes v Letech a nedorazil. S majiteli vepřina jednám už druhý rok. O dnešní soukromé akci @AndrejBabis vím jen z médií.

Kůrovec přinesl zisky dopravcům

Čtyřikrát více kůrovcového dříví než loni znamená nejen pohromu pro lesní hospodáře zvláště na severu Moravy a ve Slezsku, ale také příležitost pro nákladní dopravce. Železniční **ČD Cargo** letos za osm měsíců **přepřavilo meziročně o pětinu více dřeva**. Vedle domácích, rakouských a německých odběratelů je novým velkým odbytištěm českého dřeva Rumunsko. **BYZNYS / str. 4**

Foto: profimedia.cz

9 771803 454307 1 6 1 9 1

Zápisník
Adély Čabanové

Po prázdninách o práci

Poslancům skončily prázdniny a začali znovu zlepšovat naše životy. Zákonodárci z výboru pro zdravotnictví hned absolvovali náročnou debatu o vzdělávání doktorů a o tom, jestli soukromým ambulantním lékařům nařídí pracovat čas od času v nemocnicích. Jedni říkají, že to je v zájmu jejich erudice a lepší to kvalitu péče, druzí, že to je obdoba nucených prací a zhorší to kvalitu péče. Atmosféra byla dusná, na jednání přišlo mnoho návštěvníků, které to zajímá. Předseda zdravotního výboru Rostislav Vyzula (ANO) situaci vyřešil tak, že jednání přerušil. Hlasovat se má v jiném termínu, na který jistě nedorazí tolik diváků. Každý potřebuje na dobrou práci klid.

Do prvních tříd nastoupilo 115 tisíc žáků. Každého stého podle statistik nechá jeho učitelka nebo učitel na konci roku propadnout. Ano, v první třídě. To není vizitka těch dětí, ale školství.

Učitelům se zvedly platy. Kolega Šašek před pár dny zaprovokoval, že by učitelé měli více pracovat. Možná, někteří. Zcela jistě by se měla začít měřit a odměňovat kvalita. Je děsivé, jak moc se liší výkony dvou učitelů, oddělených jen zdi mezi dvěma třídami jedné školy. Jak může jeden v dětech soustavně zabíjet touhu po poznání a druhý je nadchnout a získat jejich pozornost. Není výjimkou, že ten první je placen lépe. Skvělí učitelé se na školách vyskytují. Na svém účtu ale vůbec nevidí, že si jejich práce vážime.

Konec kouření v hospodách? Němeček pokračuje v boji

■ Schvalování protikuřáckého zákona potrvá měsíce, odhaduje ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček (ČSSD).

Adéla Čabanová

Na kuřárnách v restauracích už protikuřácký zákon nezhavaruje, slibuje za poslance ČSSD ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček. Zákon, který zakazuje kouření v restauracích a přináší další zpřísnění ohledně tabáku a alkoholu, předkládá Němeček sněmovně už podruhé. V květnu jej sněmovna zamítla. ČSSD z toho obviňuje klub ANO. Část poslanců ANO protikuřácký zákon odmítla schválit právě proto, že se v něm objevily stavebně oddělené kuřárny v restauracích. „Pevně věřím, že tentokrát tuto zkoušku Poslanecká sněmovna zvládne,“ říká Němeček. „Poslanecký klub sociální demokracie kuřárny nepodpoří,“ slibuje. „Věřím, že tentokrát zákon v nezměněné podobě projde,“

uvedl předseda poslaneckého klubu ANO Jaroslav Faltýnek.

Ani tak ale nebude mít Němeček prosazení své klíčové priority jednoduché. I kdyby byla tentokrát koalice jednotná, očekává se snaha o zdržování od některých opozičních poslanců.

Vládní koalice chtěla protikuřácký zákon schvalovat hned v prvním čtení. Diskuzí prý bylo už dost, když se návrh projednával poprvé. S tím ale nesouhlasí poslanecké kluby ODS a TOP 09.

Může tedy přijít znovu smršť pozměňovacích návrhů, které budou chtít návrh dále zmírnit. Poslanec Marek Benda (ODS) už

avizoval, že znovu navrhne pro restaurace možnost uzavřených kuřáren. Také komunistický poslanec Václav Snopek bude chtít tvrdý zákaz kouření v restauracích zastavit.

Jak uvedl poslanec TOP 09 Leoš Heger, proti zrychlení lhůt by jeho strana nic neměla. Pak by návrh šel sněmovnou zhruba tři měsíce. Ani tak by se nemusel stihnout termín 1. ledna příštího roku. Němeček nechce termíny odhadovat. Podle Faltýnka je ještě možné změny s koncem roku spustit. Čas, který by byl na zavedení změn, by byl ale velmi krátký. **NÁZORY str. 12**

ANO se obrátí na Ústavní soud

Pokud parlamentem projde zákon, který členům vlády zamezí vlastnit mediální domy a další firmy, obrátí se hnutí ANO na Ústavní soud. „Ve většině států Evropy není zakázáno vlastnit majetek, z našeho pohledu je zákon protiústavní,“ uvedl předseda poslanců ANO Jaroslav Faltýnek. Šéf hnutí, vicepremiér a majitel Agrofertu Andrej Babiš se včera k novele o střetu zájmů nevyjádřil. Nedávno řekl, že i když bude schválena, vládu kvůli tomu jeho uskupení neopustí. ČSSD i lidovci už oficiálně oznámili, že navrhované úpravy podpoří. Společně s ODS a TOP 09 mají k jejich prosazení dostatek hlasů. /tto/

Protagonisté dne

Ivan BEDNÁRIK
ŘEDITEL ČD CARGO

Kůrovcová kalamita v lesích přináší zisky dopravcům. ČD Cargo letos zaznamenává dvacetiprocentní nárůst přepravy vytěženého dřeva. **str. 4**

Guillaume CHÊNE
ŠEF MAKRO CASH & CARRY ČR

Nebojí se experimentu. U Prahy postaví robotizovaný sklad s minimem skladníků. Poslouží jako pilotní projekt pro celou Evropu. **str. 4**

Wolfgang SCHÄUBLE
NĚMECKÝ MINISTR FINANČÍ

Německo plánuje, že v roce 2017 bude mít vyrovnaný rozpočet, a to i přes vyšší výdaje vynakládané na migrační problematiku. **str. 9**

BABIŠ V LETECH

Foto: čtk

VICEPREMIÉR ANDREJ BABIŠ včera spolu s ministrem kultury Danielem Hermanem a ministrem spravedlnosti Robertem Pelikánem navštívil bývalý romský koncentrační tábor v Letech na Písecku. Příjezem poté, co minulý týden ve Varnsdorfu údajně prohlásil, že je lež, že Lety byly koncentračním táborem. Za výrok se Babiš omluvil a slíbil také peníze na postavení památníku.

Krátce

Odbory svolaly manifestaci za mzdy

Českomoravská konfederace odborových svazů svolává na dnešek manifestační mítink. Akce, která se uskuteční ve sportovní hale Arena Sparta v Praze, má podtitul Konec levné práce pokračuje. „Ukáže-me, jak vypadá mzdová situace v podnicích, kde mají odbory zastoupení, a ve firmách, kde nejsou,“ uvedl předseda ČMKOS Josef Středula. /lza/

Ochrana hospodářské soutěže se zpřesní

Novelu, která zpřesní pravidla ochrany hospodářské soutěže, včera podepsal prezident Miloš Zeman. Nově se v ní formuluje zákaz orgánů veřejné správy narušovat hospodářskou soutěž. Upravuje také podmínky, za nichž bude smět Úřad pro ochranu hospodářské soutěže poskytovat informace obsahující třeba bankovní nebo jiné tajemství úřadům jiných států. /čtk/

CENTRÁLA NA MALOVANCE. Nad severním vyústěním Strahovského tunelu, v proluce vedle hotelu Pyramida, vyroste budova, ze které bude řízena doprava v Praze.

Praha zruší zakázku na dopravní centrálu Malovanka

■ Důvodem zrušení tendru v hodnotě 370 milionů korun byly nedostatečné podklady od uchazeče.

Pražští radní včera zrušili soutěž na dodávku technologií pro vznikající dopravní centrálu Malovanka, ze které má být řízen provoz v metropoli. Důvodem jsou nedostatečné podklady od uchazeče.

Operační centrum Malovanka roste nad portálem Strahovského tunelu v místech, kde se napojuje severozápadní část městského okruhu, jehož součástí je i tunel Blanka. Praha loni po třech letech otálení zadala

zakázku na stavební část díla za více než 500 milionů korun. Získalo ji Sdružení VCES – MODOS Malovanka, které se ve výběrovém řízení umístilo na třetím místě.

Sdružení ČKD MTS – MOS – Technologie, které mělo v užším řízení získat zakázku na dodávky technologií, podle všeho o smlouvu přijde. Uchazeč prý nedoplnil podklady. Technologie se navíc od doby, kdy byla v roce 2012 soutěž vypsaná, modernizovaly. Hodnota zakázky byla 370 milionů korun. Jaký bude další postup a co to bude pro již tak opožděnou stavbu znamenat, není jasné.

Kromě všech tunelů včetně Blanky budou dispečerů

z nového pracoviště nad křižovatkou Malovanka řídit veškerou pražskou dopravu. Zatím činnost dispečerů zastávají z centrály Na Bojišti a z pracoviště na Strahově. Podle původních plánů by v budově měla sídlit také dispečerská pracoviště policie, strážníků, hasičů a záchranné služby. V objektu by rovněž bylo záložní datové úložiště pražského magistrátu, sídlo technické správy komunikací a Centrum krizového řízení.

Proti železobetonové stavbě se v minulosti opakovaně postavili místní obyvatelé. Doufali, že v místě zůstane zelená plocha. /čtk/

Městské části dostanou více peněz od magistrátu

Hlavní město příští rok zaplatí městským částem z městského rozpočtu 4,16 miliardy korun, o 2,1 procenta více než letos. Navýšení včera schválili pražští radní.

Radnice jednotlivých čtvrtí si ale dlouhodobě stěžují, že na státní správu doplácí více než 400 milionů ročně. Letos

Praha rozdělila obvodům 4,08 miliardy korun.

Příspěvek městským částem bude sestavený jako v loňském roce, kdy byl navýšen na 2900 korun na obyvatele. Městské části nyní vyzve magistrát k podání připomínek. Podle náměstkyně primátorky Evy Kislingerové

(ANO) se zvažuje i návrh na zvýšení příplatku za dítě ve škole či školce.

Pražské městské části dlouhodobě volají po zvýšení příspěvku, protože je na ně přenášena stále větší část agendy státu. Současný příspěvek od magistrátu jim pokryje jen dvě třetiny nákladů. /čtk/

Krátce

Veletrh představí mince za miliardy

V pražských Letňanech se od čtvrtka představí v rámci veletrhu Investor kolekce českých pamětných medailí v celkové hodnotě přesahující dvě miliardy korun. Jsou mezi nimi medaile vyrobené ze zlata, stříbra, diamantů, perel, safírů, rubínů, smaragdů, spinelů nebo rubelitů. Jedná se o nejdražší kolekci svého druhu na světě.

Gott vystoupí v Malostranské besedě

Nejpopulárnější tuzemský zpěvák Karel Gott se po onkologické léčbě v říjnu

vrátí na koncertní pódia. Nejdříve se objeví 10. října v Malostranské besedě v Praze.

Petice za metro D má dost podpisů

Petici za vyhlášení architektonické soutěže na podobu stanic plánovaného metra D projedná příští čtvrtek pražské zastupitelstvo. Iničiátoři petice včera na Facebooku informovali, že odevzdali na magistrát petiční archy s více než 2700 podpisy. Aktuálně projekty stanic vypracovává firma Metroprojekt, které Praha zakázku na projekt metra za 440 milionů korun přidělila. /čtk/

Foto archiv E15

VE ZKUŠEBNÍM PROVOZU. Po části Pražského okruhu se již jezdí, ale zatím stále jen „zkušebně“. Situace trvá již tři roky.

Provoz na Pražském okruhu je v ohrožení

Nejvyšší správní soud rozhodl, že u silnic bez kolaudace je zkušební provoz delší než tři roky neúměrně dlouhý. Jeho květnový verdikt o žalobě obcí proti jihozápadní části Pražského okruhu, po kterém auta jezdí ve zkušebním provozu od září 2010, může mít vliv i na další silniční a železniční stavby. Uvedl to včera Český rozhlas Radiožurnál, podle kterého správcům silnic a železnic hrozí, že budou muset některé klíčové komunikace dočasně uzavřít.

„Zkušební provoz v délce tří let lze považovat za poměrně dlouhý a je tedy

namístě odůvodnit, zda tato doba nepřesahuje dobu potřebnou pro ověření vlastností provedené stavby,“ odůvodnila verdikt soudkyně Dagmar Nygrínová.

„Samozřejmě že teď budeme požadovat, aby auta z Pražského okruhu zmizela. Už jsme poslali ministerstvu výzvu, aby byl provoz z obchvatu převeden zpátky na Jižní spojku,“ řekla Renata Voláková ze spolku Zelená pro Jesenici. Takové řešení ale ministerstvo odmítá a chce, aby zkušební provoz na Pražském okruhu pokračoval ještě aspoň tři čtvrtě roku. /čtk/

Lýkožrout plní vagony dřevem

■ Stát letos eviduje čtyřikrát více kůrovce dříví než v loňském roce.

Jan Šindelář, Dušan Kütner

V tuzemských lesích letos s nebývalou silou opět udeřil kůrovec. Noční mūra lesních hospodářů je zároveň příležitostí pro dopravce zvýšit tržby. Těží z toho především státní ČD Cargo.

„K červnu jsme ve státních lesích registrovali více než milion metrů krychlových kůrovce dříví. To je čtyřikrát více než ve stejném období loňského roku,“ uvedla mluvčí ministerstva zemědělství Markéta Ježková. Příčinou kalamity je podle ní loňské sucho, které oslabilo smrkové porosty a posílilo populace podkorního hmyzu.

Těžaři zasahují především na severní Moravě a ve Slezsku, kde je situace nejhorší. Vedle nich se přitom číní také železničáři. ČD Cargo za

KALAMITA. Firmy těží kůrovce dříví především na severní Moravě a ve Slezsku, kde je situace nejhorší. Na jejich práci navazují železniční přepravci.

letošních prvních osm měsíců přepravilo meziročně o 500 tisíc tun dřeva více. Je to dvacetiprocentní nárůst. Celkově přitom objem přeprav firmy letos mírně klesá. „Odvoz dře-

va je organizován klasickými i nestandardními technologickými postupy formou vozových zásilek, skupin vozů i ucelenými vlaky,“ sdělil ředitel odboru podpory prodeje

Michal Roh. K nevytíženějším stanicím patří Bruntál, Valšov či Krnov. Podle Roha míří jesenické dříví do tuzemských i zahraničních pil a celulózek, zájem mají hlavně tradiční

odběratelé v Rakousku a Německu. K novým destinacím patří Rumunsko, jež v minulosti dříví vyváželo, nyní velká část jesenického dřeva končí právě tam. „Rumunsko se stává zpracovatelem dřeva v celoevropském kontextu a vyváží až z něj získané výrobky s vyšší přidanou hodnotou,“ doplnil manažer ČD Cargo.

Přepřavy ale nejsou bez komplikací. Zásadní háček představují výluky na tratích v Jeseníkách a okolí. Byznys s kůrovce dřívím by přitom mohl trvat ještě několik měsíců. „Oslabení vitality porostů přetrvává a vysoká populační hustota kůrovce z loňského roku vyvolá výrazný nárůst kůrovce těžeb v porovnání s rokem předchozím,“ tvrdí mluvčí MZe. Kromě Moravskoslezska rádi brouk v menší míře na Zlínsku, na jižní Moravě a v jihozápadních Čechách. Podle Ježkové lze ale pro příští rok díky letošním deštům opatrně předpokládat ústup.

ZKOUŠKY BRZD

VÝROBCE BRZDOVÝCH DESTIČEK Federal-Mogul Holdings Corporation otevřel v Brně laboratoře za 25 milionů korun. Budou testovat a vyvíjet brzdové díly, jež se montují téměř do všech známých osobních i nákladních vozů.

Makro v Česku otestuje supermoderní sklad

■ V Úžici poblíž Prahy dojednává obchodní řetězec s developerem CTP detaily logistického uzlu. Plánovaný areál má poprvé vsadit na vysoký stupeň automatizace.

Daniel Novák

Roboti a minimum skladníků budou základní znaky velkého skladu, který si u Prahy nechá postavit velkoobchodní řetězec Makro. Bude to pilotní projekt pro celou Evropu. Pokud se osvědčí, vzniknou podobné technologiemi prošívané sklady i jinde. Ve hře je podle informací deníku E15 také Morava a Slovensko. Detaily záměru Makro tají.

„Projekt je v rané fázi a zveřejňovat jakákoli fakta by bylo předčasné a nezodpovědné,“ sdělila mluvčí firmy Romana Nýdrle. Jisté je, že developer už s řetězcem uzavřel předběžnou dohodu o realizaci a pracují na konečné smlouvě.

Sklad o padesáti tisících metrech čtverečních vznikne v Úžici u dálnice D8 v logistickém areálu developera CTP. Realitní firma ho koupila v roce 2014 od izraelské developerské společnosti AFI Europe. Nedaleko má velký distribuční sklad také Tesco.

Nový sklad zahustí logistickou síť Makra. Jeden z dosavadních významných skladů obchodu je v Jazlovicích u dálnice D1. Pro Makro ho tam provozuje logistická společnost Hopi. **Více E15.cz**

Evropská maloobchodní čtyřka

Obchodní řetězec Makro provozuje v tuzemsku třináct velkoobchodních center a zaměstnává přes tři tisíce lidí. Podle posledních zveřejněných výsledků má v Česku společnost tržby kolem třiceti miliard a zisk převyšující jednu miliardu korun. Makro patří do německé skupiny Metro, čtvrtého největšího maloobchodního uskupení v Evropě. Koncern právě chystá rozdělení firmy na dvě nezávislé části. Do jedné vyclení velkoobchodní a potravinářský byznys, do druhé prodej elektroniky. Změna má urychlit růst skupiny.

Češi v Íránu opraví paláce poničené zemětřeseními

SÍDLA PANOVNÍKA. V palácovém komplexu Saad Abad, na jehož rekonstrukci se má podílet česká firma Statical, sídlívali perští šáhové. Dnes funguje jako muzeum.

Společnost Statical z Ústí nad Labem se prosadila v Íránu, který se po zrušení části obchodních sankcí otevírá zahraničním firmám.

Tomáš Stingl

Zemětřesení v Íránu jsou běžná, drobné otřesy zasahují oblast téměř každodenně, čímž trpí zástavba. Paradoxně právě díky tomu tam firma Statical získala zakázky na opravy vzácných budov, většinou poškozených otřesy půdy. Zrekonstruuje například dům ve čtvrti Baharestan ve městě Isfahán. „Dále jsou to dva historické paláce Saad Abad a Niavaran, kde zpracováváme projektovou dokumentaci statického zajištění. Kvůli jejich opravě nás oslovilo ministerstvo kultury správní oblasti Teherán,“ uvedl obchodní ředitel firmy Pavel Kulesa.

V oblasti dřívější Persie se právě v opravách a zajištění budov proti zemětřesení otevírá obrovská příležitost, míní Kulesa. Navíc tam stojí vysoký počet historických

paláce jsou přitom propagované i na televizní stanici National Geographic,“ dodal. Navíc některé obchodní sankce vůči Íránu, zavedené zejména kvůli jadernému programu země, nadále trvají i přes uvolňování vztahů s Evropou. „Co se sankcí týče, zrušeny byly v zásadě pouze dva druhy: ty na export íránské ropy a na finanční operace. Samozřejmě sankce na zbrojní průmysl a vše týkající se jaderné energie stále platí. Také veškeré americké sankce zůstaly v platnosti,“ vysvětluje Filip Tůma, vedoucí nově otevřené kanceláře agentury CzechTrade v íránské metropoli Teheránu. Tamější zastupitelský úřad ČR už registruje na osmdesát českých firem, jež působí na perském trhu. **Více E15.cz**

památek zapsaných na seznamu UNESCO. „Co nás zaujalo, je míra technické vzdělanosti a pracovitost místních lidí,“ zdůraznil Kulesa. „Je velice těžké získat třeba jen původní projektovou dokumentaci kvůli ochraně státního tajemství. Zmíněné

Zastupitelský úřad ČR v Íránu registruje

80

českých firem, které působí na perském trhu.

Více informací v dnešní příloze E15

ČESKÝ EXPORT

ČEZ má kreditku a začíná prodávat ledničky

Jan Stuchlík

Energetičtí giganti se probouzejí a začínají českým domácnostem nabízet služby, na které dřív nebyly zvyklé. Pod nálepkou příklonu k nové energetice se ČEZ pouští do instalace plynových kotlů nebo prodeje energeticky úsporných ledniček, praček či myček nádobi s možností až sedmiletých splátek.

„Do nových služeb neinvestujeme velké kapitál, takže riziko je pro nás malé. Zároveň si otestujeme, co bude fungovat. Do dvou až čtyř let by nové energetické služby pro domácnost a firmy měly k zisku ČEZ přispět miliardou korun,“ uvedl ředitel pro obchod a strategii Pavel Cyraní.

Do dvou až čtyř let by nové služby pro domácnost a firmy měly k zisku ČEZ přispět miliardou korun.

Během pár týdnů nabídne ČEZ k instalaci domácí solární elektrárny také tarif, který do určité míry umožní započítání přebytečné elektřiny dodané do sítě ve vyučtování odebrané elektřiny. Solární domácnost si bude moci také koupit chytré zásuvky a další zařízení, které umožní ovládní přes mobilní aplikaci i lepší využití doma vyrobené elektřiny. K tomu ČEZ přidává servis či asistenční služby.

Část nových služeb bude přístupná také pro ty, kteří od ČEZ neodebírají elektřinu ani plyn. „Jde třeba o instalaci nového kotle nebo fotovoltaické elektrárny,“ dodává generální ředitel ČEZ Prodej Michal Pupala.

Více E15.cz

Krátce

Výrobci biopotravin přibývají stále rychleji

Od ledna do konce srpna stoupl v Česku počet výrobců biopotravin o 8,5 procenta na zhruba 590. Zrychlilo se tak tempo nárůstu počtu výrobců biopotravin – v loňském roce jich přibýlo 7,3 procenta. Letos do září se zvýšil i počet ekofarem o 220 na 4316.

Místo vil na Letné může stát pět nových budov

Na místě zchátralých vil na hranici pražské Letné, Bubenče a Dejvic v křižovatky Špejchar by mohlo vyrůst pět samostatných administrativních budov. Svůj projekt Letná Business Center představil majitel pozemku, britský developer Lordship. Je to už pátý pro-

jekt k využití atraktivního území. Především ztroskotaly buď kvůli výhradám k velikosti projektu, nebo historickým vilám, které v lokalitě stojí. Od posledního projektu, který počítal s jednou velkou budovou, investor ustoupil na začátku roku 2015.

Pětina podíl v ČSA je možné převést na Prisko

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže schválil převod pětina podílu v Českých aeroliních, který držel Český Aeroholding, na jinou státní společnost Prisko. Návrh na schválení změn podaly úřadu Prisko a Travel Service, který má v ČSA podíl 34 procent. Změny nebudí obavy z narušení hospodářské soutěže. /čtk/

Průmysl zažil nejhlubší propad od dob krize

■ O čtrnáct procent v červenci meziročně klesla průmyslová výroba v Česku. Rozhodující podíl na tom měly závodní dovolené a více svátků.

Jaroslav Bukovský

Česká ekonomika si během července vybrala své největší prázdniny od krize. Souběh celozávodních dovoleněk a menšího počtu pracovních dnů se odrazil v nejsilnějším propadu průmyslu od ledna roku 2011. Čtrnáctiprocentní meziroční propad výroby se podle analytiků odrazil ve výkonu ekonomiky za celé čtvrtletí. Snižovat své celoroční růstové odhady ale nechtějí.

Nejhlubší pokles od roku 2013 má za sebou i červen-

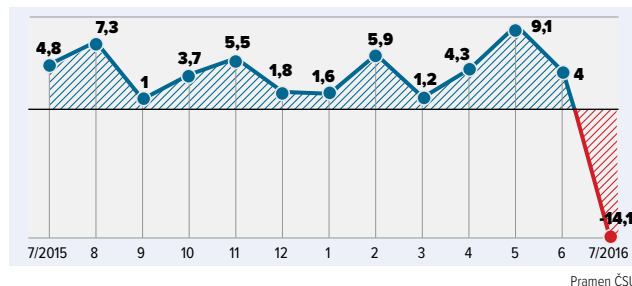
cová výroba ve stavebnictví, poprvé od loňského prosince pak Česko vykázalo schodek zahraničního obchodu.

„Červencové propady jsou jen výjimkou z řady jinak příznivých čísel. Nepříznivé faktory se bohužel sešly v jednom měsíci. V dalších měsících se opět výrobní linky rozjedou a průmysl i vývoz porostou, přestože stále pozvolnějším tempem. Objem výroby je již na vysokých úrovních a ke zrychlení růstu by bylo potřeba daleko více nových zakázek,“

říká hlavní ekonomka Raiffeisenbank Helena Horská.

Právě takřka pětinový propad domácích i zahraničních zakázek zneklidnil podnikatelské svazy. „Mírně nás překvapil silnější pokles zakázek, horentní tempa růstu z poslední doby zřejmě v příštích měsících lehce zvolní. Nicméně dra-

Meziroční vývoj průmyslové výroby v Česku (v procentech)

matický obrát v průmyslu neregistrujeme a červencová data jsou z našeho pohledu výkyvem daným souběhem jednorázových faktorů.“ uvedl šéf Svazu průmyslu a dopravy Milan Mostýn.

I po červencovém klopýtnutí počítají ekonomové pro letošek se stále stejným růstem v průměru kolem 2,3 procenta. „Červencová čísla nejsou důvodem pro zásadní revizi odhadu růstu české ekonomiky pro letošní rok. Vykompenzují sice silnější první pololetí, ale celkový obrázek české eko-

nomiky nepřekreslí,“ dodává Horská.

Stěžejní zůstane pro Evropu vývoj hlavních ekonomik Evropy, zatímco však Německo spolu se Španělskem rostou, ekonomiky Francie či Itálie brzdí. „Otázkou rovněž zůstává, jak dlouho bude odolávat německá ekonomika turbulencím způsobeným očekávaným vystoupením Velké Británie z EU. Pakliže se prozatím příznivý trend obrátí, pocítí to i český průmysl,“ míní expert Moody's Analytics Tomáš Holinka.

NÁZORY str. 12

Krátce

České firmy se derou do regionální TOP 500

V žebříčku 500 největších firem střední a východní Evropy za loňský rok zastupuje Česko 71 firem, o šest více než o rok dříve. Na čtvrté příčce celkového pořadí je Škoda Auto, na osmé ČEZ, uvádí studie CEE Top 500, kterou poosmé představila pojišťovna Coface.

Výroba příměsí do bionafty se propadla

Za první pololetí se v Česku vyrobilo 74 tisíc tun biopříměsí do motorové nafty, meziročně o sedmáct procent méně. Už loni byla výroba nejnižší od roku 2009. Stát letos navíc zavedl spotřební daň na některá vysokoprocenní biopaliva.

ČSAD MHD Kladno se smí spojit s Arrivou ČR

Antimonopolní úřad povolil spojení ČSAD MHD Kladno s firmou Arriva transport ČR. ČSAD MHD Kladno, jež zajišťuje hromadnou dopravu ve městě a meziměstskou dopravu na Kladensku a v okolí, dosud patřila do koncernu REGA Přerov. /čtk/

I přes červencové klopýtnutí letos ekonomové počítají se stále stejným růstem kolem

2,3%

OPĚT FUNKČNÍ

Foto: čtk

ŽĎÁKOVSKÝ MOST, který se klene přes Vitavu nad Orlickou přehradou ve výšce padesáti metrů, se od 16. září opět otevře motoristům. Oprava této technické památky, jež vyjde na 146 milionů korun, však bude pokračovat do října 2017.

Lemtech z Tchaj-wanu se usadí u Jihlavy

Další asijský průmyslový hráč využije Česko jako bránu do Evropy. Svůj vůbec první závod mimo Asii a USA otevře tchajwanská firma Lemtech, která vyrábí kovové díly pro elektronický a automobilový průmysl. Továrnu plánuje rozjet ve druhé polovině příštího roku v logistickém centru u Jihlavy.

„Česká továrna sice výrazně nepřispěje k růstu prodeje Lemtechu hned od počátku, chápeme ji ale jako milník pro náš vstup na evropský trh s díly pro automobilový a elektronický průmysl,“ uvedl podle Taipei Times mluvčí společnosti Zac Lu. Výši

investice zatím nezveřejnil. Lemtech podle zprávy pro investory počítá s výrobou v areálu Jipocar poblíž Jihlavy, kde chce v první fázi obsadit polovinu jedné prázdné haly, téměř čtyři tisíce metrů čtverečních. Výhledově by si pronajal celou budovu.

Zájem Lemtechu potvrdil serveru E15.cz Jiří Výbihal, ředitel společnosti Jipocar Logistic, která logistické centrum vlastní. Podle něj chtějí Tchajwanci vyrábět kovové výlisky a součástky. „Jihlavu vyhodnotili jako nejlepší lokalitu, protože mají zákazníky například u Humpolce nebo na jihu Čech,“ uvedl. /vag/ **Více E15.cz**

MOJE PSYCHOLOGIE

*PRÁVĚ
V PRODEJI!*

*ČASOPIS,
KTERÝ VIDÍ
POD POVRCH*

Foto: Reuters

Bayer zvýšil nabídku na Monsanto

■ Největší akvizice německé firmy v zahraničí se přiblížila. Vznikl by tak obří dodavatel produktů pro biotechnologickou výrobu.

Německý chemický a farmaceutický koncern Bayer chce stále usilovněji získat biotechnologickou společnost Monsanto. Bayer proto včera v noci sdělil, že za největšího světového producenta osiv je ochoten nabídnout přes 65 miliard dolarů (1,6 bilionu Kč). Firma rovněž uvedla,

že její jednání s Monsantoem pokročila. Spojením obou společností by vznikl největší dodavatel produktů pro zemědělskou výrobu na světě a šlo by také o největší zahraniční akvizici uskutečněnou německou firmou.

Bayer je připraven za akcii Monsanto nabídnout 127,50 dolaru proti dosavadní nabídce 125 dolarů. Už v červenci Bayer svůj návrh

zlepšil z původních 122 dolarů. Německý list Rheinische Post krátce před sdělením Bayeru s odvoláním na

zdroje z jednání napsal, že ke sjednání dohody možná bude nutné nabídku dostat až na 130 dolarů.

Monsanto po sdělení Bayeru uvedla, že s německou firmou vede „konstruktivní“ jednání. Společnost nyní tuto nabídku studuje. Předešlé nabídky Bayeru Monsanto odmítla, dala ale najevo, že je ochotna dál jednat. /čtk/

Jedna akcie Monsanto se na burze v současnosti prodává za

107

dolarů. Bayer přitom za akcii nabídl 127,50 dolaru.

Z parketu

Marek Trúchly

Zoufalství dlouhodobého investora

Z povahy mé práce vyplývá, že jsem v první frontě ve styku se zákazníky, a tudíž se vzorkem českého retailového investora. Ve většině případů padají dotazy na krátkodobé příležitosti a spekulace, ale čas od času se najde i někdo, kdo se zeptá na dlouhodobou investici, která se teď jeví jako start-up, ale má velký potenciál stát se do budoucna novým Microsoftem, Applem nebo Teslou. I přesto že se mi ta druhá varianta dotazu líbí více, obvykle mě to samotného nazlobí, protože bych takového klienta rád uspokojil nějakou kloudnou odpovědí, ale ona se prostě nenabízí!

Pokud se podíváme na aktuální technologie, tak vesměs přešlapujeme na místě. Osobní počítače stojí na mrtvém bodě, mobilní telefony už pár let sázejí pouze na vylepšené rozlišení fotáku a zpomalení celého systému po „aktualizaci“, automobily jsou už desítky let jen spalovací motor a čtyři kola.

Investor proto nemá lehký výběr a jeho zoufalství je vidět například na ceně akcií auto-

mobily Tesla. Ta sice nikdy nedokázala v rámci kvartálních výsledků prezentovat černá čísla, termíny dodání jsou zpravidla bezvýznamná data a akcionáře z posledních sil zvládá ustimulovat CEO Elon Musk. I tak má firma tržní kapitalizaci bezmála 30 miliard dolarů (např. Ford 50 miliard dolarů). Podobně se můžeme dívat i na Apple Inc, který má kapitalizaci 580 miliard dolarů (více než trojnásobek HDP ČR za rok 2015). Společnost je sice super zisková, marže jim závidí snad každý, ale už je to dlouho, co prezentovali nějakou novinku, která by nás srazila k zemi.

Nízké úrokové sazby zatím stále nepřinesly impulz k práci na nějaké přelomové technologii a tato situace nejen přizívuje deflačního strašáka, ale retailovému investorovi ukrajuje z možnosti stát se akcionářem vizionářské firmy. Společnosti jako např. Uber nebo Xiaomi pracující na dostupných konzolích virtuální reality (doopravdy jenom příklad) mají tolik hotovosti získané od private equity fondů, že na vstup na trh nemají sebemenší pomýšlení. Smart money jsou prostě rychlejší, a když se příležitost nenabízí na sekundárním trhu, tak si ji najdou přímo u zdroje. Takovou šanci průměrný český investor s milionem korun nemá. Rád bych ale zamýšlení skončil optimistickým výhledem, jenže bohužel zůstává jen realita.

Autor je analytikem Fio banky

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 6. 9. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,475
Čína	1	3,626
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,601
Japonsko	100	23,416
Kanada	1	18,752
Maďarsko	100	8,722
Norsko	1	2,933
Polsko	1	6,227
Rusko	100	37,349
Švédsko	1	2,834
Švýcarsko	1	24,745
Turecko	1	8,235
USA	1	24,211
Velká Británie	1	32,339

Akcie na pražské burze

6. 9. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	58,25	0,43
ČEZ	443,60	0,70
Erste Bank	711,40	-0,49
Fortuna	89,35	0,34
Kofola	420,00	-0,24
KB	855,30	-0,04
Moneta	78,45	-0,19
O2 CR	235,00	0,90
Pegas	799,00	0,47
Philip Mor. ČR	12 750,00	0,43
TMR	679,50	-1,45
Unipetrol	180,75	0,03
VIG	474,30	0,89
Celkový objem (v tisících korun)	416 842,30	

Krátce

Čínské aerolinky mají zájem o bratislavské letiště

Čínské aerolinky Hainan Airlines by se spolu s dalším nejmenovaným fondem mohly stát strategickým partnerem bratislavského Štefánikova letiště. V rozhovoru pro slovenský list Sme to uvedl generální ředitel letiště Ivan Trhlík. /al/

Ropovodná firma Enbridge koupí Spectra Energy

Za 28 miliard dolarů koupí největší kanadský provozovatel ropovodů a plynovodů Enbridge amerického přepravce energetických surovin Spectra Energy. Enbridge tímto krokem postupně rozšiřuje svou síť potrubí po Severní Americe, která zajišťuje většinu kanadského vývozu ropy do USA.

Dánské společnosti Lego se daří

O 11 procent na 15,7 miliardy dánských korun zvýšil tržby výrobce stavebnic Lego. Pomohla mu zejména silná poptávka v Evropě a Asii, kde prodeje rostly dvoucifernými tempy. /čtk/

Chorvaty honí staré přízraky, mluví o rozdělení Bosny

■ Na západním Balkáně se znovu zvedají vlny nacionalismu. Mohou za to i volby v Chorvatsku.

Jan Pavec

Favoritem nedělních předčasných voleb v Chorvatsku je koalice vedená sociálními demokraty. Předvolební průzkumy jí připisují zisk kolem 61 mandátů. Jenže na potřebnou většinu v parlamentu je nutných 76 křesel. Šéf levice Zoran Milanović se

tak snaží na poslední chvíli nahnat hlasy. „Obrací se na středové voliče a odhodil při tom poslední zábrany,“ řekl serveru Balkan Insight chorvatský politolog Berto Salaj.

Milanović na konci srpna při setkání s veterány z války v devadesátých letech prohlásil, že pokud by se srbská entita v Bosně chtěla odčlenit z Bosny a Hercegoviny, Chorvatsko by „Chorvaty v Bosně s Muslimy nenechalo.“ Narážel tak na referendum, které chce v srbské části Bosny uspořádat její

prezident Milorad Dodik. Plebiscit by měl posvětit snahu o vyvážení ze soudní moci v Sarajevu. To by mohlo být podle politických analytiků prvním krokem k samostatnosti.

Kandidát na budoucího chorvatského premiéra si neodpustil ani urážlivé poznámky na adresu Bosny a Srbska. Podle týdeníku

Economist Milanović navíc nedávno v televizní debatě hrdě přiznal, že jeho děd byl členem fašistického ustašovského hnutí, které mělo na svědomí velké srbské obyvatele.

Nacionalistickými trumfy se ohání i největší volební rival levice, Křesťansko-demokratické unie. Ta vyhrála volby loni v listopadu, ale skončila

Kandidát na budoucího chorvatského premiéra se chlubí, že jeho děd byl členem ustašovského hnutí.

letos v červnu kvůli korupčnímu skandálu souvisejícímu s národní ropnou společností.

Vyhrocená národní rétorika a vzájemné výpady mezi Chorvatskem a Srbskem se v poslední době objevují čím dál častěji. Podle politologů za tím stojí špatná ekonomická situace i krize v Evropské unii. Ta západním Balkáněm snižuje šanci a motivaci k přístupu do západního politického bloku. „Atmosféra je nezděravá, je to jako na začátku devadesátých let,“ řekl pro Balkan Insight chorvatský sociolog Jovo Bakič. „V jiném kontextu by situace tak neeskalovala. Nacionalismus a rasismus ale rostou ve všech zemích Evropy. Balkánští nacionalisté si pak můžou říci, že se vlastně chovají jako všichni ostatní,“ uvedl Bakič.

UKRAJINA VĚŘÍ V NATO

Foto: Reuters

PRO UKRAJINU je stále obtížnější získávat mezinárodní podporu v konfliktu s Ruskem, nicméně se nyní cítí bezpečněji než před rokem. Ve výročním projevu v parlamentu v Kyjevě to včera prohlásil ukrajinský prezident Petro Porošenko. Řekl také, že nemůže vyloučit hrozbu otevřeně ruské invaze a že strategickým cílem země je získat členství v Severoatlantické alianci. Ukrajinský prezident se navíc obává, že vnitřní politická nestabilita země může ohrozit první pozorovatelné známky ekonomického uzdravování.

Německo plánuje vyrovnaný rozpočet

Německo bude mít v roce 2017 i přes výrazně vyšší výdaje na integraci běženců vyrovnaný státní rozpočet. Počítá s tím návrh rozpočtu, který včera poslancům představil ministr financí Wolfgang Schäuble (CDU). Vyrovnané má být hospodaření státu i v dalších nejméně třech letech.

Berlín počítá pro příští rok s příjmy i výdaji ve výši 328,7 miliardy eur. Obě strany rozpočtu by tak měly stoupnout o 3,7 procenta oproti letošnímu roku. Téměř 19 miliard eur dá příští rok spolková vláda na integraci stovek tisíc uprchlíků a na boj proti příčinám migrace.

Schäuble se ve svém široce pojatém projevu věnoval vedle ekonomických témat i řadě dalších otázek včetně migrace a integrace uprchlíků. „Evropa má odpovědnost za Afriku ve vlastním zájmu,“ řekl s tím, že pokud se starý kontinent nebude angažovat ve svém okolí, nebude se mu dařit dobře. /čtk/

Rakušany volný obchod se zámořím neláká

Naprostá většina Rakušanů v nedávném průzkumu odmítla vyjednávané dohody o volném obchodu, které chce uzavřít Evropská unie s USA a Kanadou.

Pouze čtyři procenta dotázaných vyjádřila souhlas s vyjednávanou liberalizační dohodou mezi EU a USA známou jako Transatlantické obchodní a investiční partnerství (TTIP). Jen o něco málo více, přesně šest procent, vyslovilo podporu pro plánovanou smlouvu o volném obchodu mezi EU a Kanadou zvanou Komplexní hospodářská a obchodní

dohoda mezi EU a Kanadou (CETA). Odpor ke smlouvám převažuje u voličů všech hlavních rakouských stran.

Průzkum provedla respektovaná agentura OGM na vyžádání organizace Greenpeace. Dotazován byl v srpnu vzorek 782 Rakušanů starších 16 let.

Proti TTIP i CETA se staví i část veřejnosti v sousedním Německu. Na 125 tisíc Němců chystá ústavní stížnost na CETA s cílem zabránit tomu, aby dohoda po říjnovém summitu unie a Kanady vstoupila byt' jen provizorně v platnost. /čtk/

Krátce

Čínská vláda hrozí poslancům v Hongkongu

Čína varovala nově zvolené hongkongské poslance, aby se nevysslovovali pro nezávislost Hongkongu. Kdokoli ji bude prosazovat, může být potrestán, uvedla čínská média.

Islámský duchovní dostal 5,5 roku vězení

Radikální islámský duchovní Anjem Choudary, kterého britský soud uznal vinným z vyzývání k podpoře IS a terorismu ve světě, byl v Londýně odsouzen na pět a půl roku vězení. /čtk/

Situace v OKD je stále velmi křehká

■ Ostravsko nezasáhla jen **insolvence těžební firmy OKD**, do úpadku se dostaly také tři dceřiné společnosti **strojírenských Vítkovic**. „Pan Světlík by si měl přiznat hloubku problému a závazků vůči daňovým poplatníkům,“ řekl ministr průmyslu a obchodu **Jan Mládek**. Státní Česká exportní banka totiž Vítkovicím půjčila **12 miliard korun** na dostavbu problematické turecké elektrárny Adularya.

Jan Stuchlík

ES Insolvenční správce OKD vyřadil ze hry o další osud firmy její stávající vlastníky a největší věřitele, s nimiž nebyla ochotná jednat v minulosti ani vláda. Jak jste s jeho prací spokojený? Není mou úlohou komentovat rozhodnutí nezávislého soudu, koho ponechal mezi věřiteli. Ale samozřejmě menší počet věřitelů celý proces usnadní.

ES Jaké čekáte kroky ze strany investičních fondů, kterým byly jejich pohledávky odmítnuty?

Byl bych rád, aby výsledkem byla nějaká dohoda. Ale té by se v žádném případě neměl účastnit stát. Pokud budou mít chuť prodat svou pohledávku nějakému českému subjektu, tak to mohou udělat, protože upřímně řečeno jejich akcie jsou bezcenné. To, je zřejmé i z toho, že OKD soudu oznámilo, že předpokládaná výnosnost uznaných pohledávek je 2,5 procenta. Vlastník přitom nemůže dostat nic, dokud nejsou vypořádány všechny pohledávky. Jsem také rád, že podmíněnou pohledávku na likvidační práce, kterou jsem za ministerstvo průmyslu a obchodu přihlásil, sice

soud v přímém slova smyslu neuznal, ale přijal ji jako závazek za konkurzní podstatou. To nám v zásadě stačí.

ES Takto to soud neřekl.

Ale sdělil, že náklady na likvidaci dolů se musejí uhradit dříve, než se začnou splácet ostatní pohledávky nebo vyplácet vlastníci.

ES Jenže samo OKD uvedlo, že i když bude růst cena uhlí podle mezinárodních odhadů, tak mu budou chybět na útlum přes dvě miliardy korun. Kde je vezme?

Aspoň je naděje, že na stát toho zbude méně. My zatím nevíme, jak vysoká pohledávka státu nakonec bude. Ale ze sdělení soudu vyplývá, že OKD se pokusí uhradit co největší část a teprve zbytek doplatí stát. Jako je to v jiných případech. Se zahlazováním

!! Věřitelé OKD jsou většinou dodavatelé. Budou souhlasit s leccčím, co se týká starých pohledávek, protože je zajímá práce možná až na deset let.

následků důlní činnosti po subjektech, které už neexistují, tady máme bohaté zkušenosti. Takže by bylo dobré, aby se peníze, které se v OKD vydělají, převedly na speciální účet, který bude použit na technickou likvidaci dolů.

EB Vedení OKD poměrně jasně říká, že pro útlum jednotlivých dolů, který musí přijít už příští rok, bude hledat partnera. Bude tím partnerem stát?

Všichni víme, že situace je křehká, a že pokud se nepodaří najít reorganizační plán, tak je tady varianta konkurzu. To znamená okamžité propuštění devíti tisíc lidí. Doly se zastaví, nechají se tam jen lidé, kteří zajistí, aby zůstaly bezpečné a nic tam nevybuchlo. A začnou se prodávat zbylá aktiva. Stát má pro tento případ připraveny nástroje, kdy se propuštění zaměstnanci, kteří by nedostali výplatu nebo odstupné, dostaví na úřad práce a dostanou peníze podle platných zákonů. My se budeme snažit, aby se to nestalo. Až budou mít všechny podniky, kolik by stála účast státu na reorganizaci a na kolik by přišel konkurz, odnesu je na vládu, protože o tom budou rozhodovat všichni ministři.

EB Je vůbec šance reorganizační plán schválit, když věřitelé stejně nemají příliší šanci se ke svým penězům dostat?

O věřitele bych takový strach neměl. Těm je sděleno, že v nejlépeším možném scénáři dostanou 2,5 procenta z dlužné částky, a to ještě s určitým odkladem. To nezní moc dobře. Přesto jich naprostá většina pro povolení reorganizace hlasovala. Důvod je racionální. Věřitelé jsou většinou dodavatelé a ti touží po tom, aby ještě pět deset let byli dodavateli OKD, pokud se dohodnou na nějakém režimu zkrácených plateb či předplateb. Proto budou souhlasit s leccím, co se týká starých dluhů a pohledávek, protože je zajímavá práce možná až na deset let.

EB Vedení OKD mluví i o tom, že pro životaschopnou část firmy chce najít strategického investora. Stát bude mít ve vedení dva zástupce. Budete se snažit s hledáním pomoci?

Osobně bych žádného strategického investora nehledal.

EB Jelikož někteří v mé vlastní straně zpochybňovali, jestli jsem pro ni přínosem, tak potřebuji od voličů slyšet, že mě podporují.

Útlum bych převedl na Diamo. Ale pro to jsem nenašel podporu. Soukromého investora potřebujete proto, aby hledal tržní příležitosti, šel do rizika, poskytl nový kapitál a know-how. Útlum OKD je ale operace, pro niž je stát dokonce lepší než soukromý sektor.

EB Investor by ale podle OKD měl přinést peníze, aby se vůbec restrukturalizace firmy mohla provést. Jenže nepochybně by po státu žádal různé garance a my budeme mít problém mu je dát, abychom nebyli v budoucnu za hlupáky.

EB OKD není jediná firma v problémech. Vy jste se osobně účastnil řešení problémů v jihočeském Kovosvitu. Ostravské Vítkovice mají nyní tři dcery v insolvenčním řízení. Tam se budete také osobně angažovat?

Mezi Kovosvitem a Vítkovicemi je velký rozdíl. V případě Kovosvitu jsem se snažil tlačit na banky, aby se našly peníze na výplatu mezd. Ale to by bylo zbytečné, kdyby vlastník František Komárek nepochopil, že udělal chybu při některých finančních operacích. On byl ochoten za ně přijmout odpovědnost až do té míry, že v zásadě novým investorům odevzdal klíče od podniku. Nespekuloval, že na tom ještě nějak vydělá, a nebral si zaměstnance jako rukojmí. Stejný pocit ve Vítkovicích nemám.

EB Měl by Jan Světlík odevzdat klíče od těch tří dceřiných firem?

Pan Světlík by si měl přiznat hloubku problému a závazků vůči daňovým poplatníkům. Kvůli Vítkovicím a jejich projektu na výstavbu turecké elektrárny Adularya vznikla obrovská angažovanost České exportní banky a EGAP a hrozí dopad na daňové poplatníky.

Foto: E15 Michael Tomáš Zx

EB Mluvil jste o tom s panem Světlíkem?

Výsledek toho rozhovoru mě úplně neuspokojil. Nejsem si třeba jistý, že Vítkovice budou schopny udělat něco s tím, že elektrárna stále nefunguje.

EB Co budete dělat?

Musíme se nějak angažovat, protože ČEB a EGAP jsou státní a my nemáme zájem, aby se garance za úvěr uplatnily. Už zkusíme působit na tureckou stranu, i když situace není úplně jednoduchá. Protože v insolvenční je i firma na turecké straně. Rodina, která ji vlastnila, je buď ve vazbě, nebo na útěku.

EB Takže elektrárnu řešíte na diplomatické úrovni?

První je třeba vyjasnit, aby turecká vláda řekla, s kým musíme jednat. Hlavní byznys turecké firmy je výroba plastových výrobků, třeba tašek pro Tesco. Elektrárna je jen třešnička na dortu. Tureckým zájmem je zachovat plastovou výrobu. Elektrárnu zatím insolvenční správci nevěnovali pozornost. My především potřebujeme, aby ČEB měla vůbec partnera, s nímž bude moci jednat.

EB Může ČEB o něčem jednat, dokud nebude elektrárna hotová?

Je to komplikované na obou stranách. Je otázka, jestli Vítkovice Power Engineering je schopná elektrárnu dokončit. Moc dobře si to nedovedu představit. Tepelná elektrár-

dobně to dopadne i s velkou notifikací pro zdroje uvedené do provozu před rokem 2013.

EB Majitelé elektráren tedy mohou čekat, že se bude opakovat boj mezi ERÚ a MPO o vypsání podpory na příští rok?

Jsem si skoro jist, že notifikace bude hotová do konce října. Když ERÚ podporu nevyíše do 30. září, tak bude dostatek času to stihnout do začátku příštího roku.

EB Vy sám jste se nechal slyšet, že když se do Senátu nedostanete, dáte funkci ministru k dispozici. Jak souvisí ministerská funkce s tou senátorskou?

Velmi volně, ale pro funkci ministra potřebujete podporu vlastní strany a voličů. Jelikož někteří v mé vlastní straně zpochybňovali, jestli jsem pro ni přínosem, tak potřebuji od voličů slyšet, že mě podporují. Pak mohu pokračovat ve funkci ministra. Když mě nezvolí, tak to nechám na zvážení pana premiéra.

EB Proč se nerozhodnete sám, jestli odejdete, nebo zůstanete?

Sdělím premiérovi, že ať bude jeho rozhodnutí jakékoliv, tak ho přijmu jako voják strany. Prostě se zachovám jako pan Komárek v Kovosvitu. Když mi voliči hlasy nedají, tak položím klíče na stůl. A ať přijde nový ministr.

Jan Mládek (56)

Ministr průmyslu a obchodu, ekonomický expert ČSSD, absolvent

Vysoké školy ekonomické v Praze. Poslancem byl poprvé zvolen před dvanácti lety, v roce 2005 však na mandát rezignoval, v roce 2010 neúspěšně kandidoval do Senátu. Nyní v Poslanecké sněmovně opět zastupuje Jihočeský kraj. Působil jako náměstek ministra financí, ve vládě Jiřího Paroubka zastával post ministra zemědělství. V letech 1999 až 2001 byl také viceguvernerem Mezinárodního měnového fondu za Českou republiku. Je potřeť ženatý, má pět dětí.

Tvář dne

„Pevně věřím, že tentokrát tuto zkoušku Poslanecká sněmovna zvládne,

řekl o projednávání protikuřáckého zákona ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček

str. 2

Foto: profimedia.cz

Komentář

Lukáš Kovanda

Jak dovolené zamávaly ekonomikou

Včerejší várka špatných dat z průmyslu, stavebnictví a zahraničního obchodu není sama o sobě tak úplně překvapivá. Čekalo se, že letošní červenec se do českých makroekonomických dějin nezapiše zrovna zlatým písmem.

Otázkou je, zda meziročně nižší počet pracovních dní nebo celozávodní dovolené, což jsou jen jednorázové záležitosti, červencový útlum vysvětlují v celé jeho hloubce. Nebo zda se na dlouho neviděných propadech ukazatelů podepisují také trendy, jež mají potenciál oslabit českou ekonomiku trvaleji. Uvažme přitom, že průmysl se v červenci propadl nejvýrazněji od ledna 2011, nové průmyslové zakázky pak dokonce nejstrměji od července 2009, stavebnictví zaznamenalo nejcitelnější sesuv od března 2013 a hlubší meziroční pokles exportu (v korunovém vyjádření) nastal naposledy v prosinci 2012.

Moudřejší budeme příští měsíc, až vyjdou srpnová data, která mohou mnohé korigovat. Nicméně už nyní je zřejmé, že za červencovými propady jsou i trvalejší faktory. Na druhé straně těmto trvaleji působícím protivětrům zatím není v souhrnu třeba přisuzovat nějakou významnou sílu.

Za propadem průmyslu opravdu z velké části stojí kalendářní vlivy a dovolené stanovované letos v závodech převážně na červenec.

Průmysl ztrácí dynamiku i bez ohledu na kalendář. Může za to zpomalení eurozóny.

V letech 2014 a 2015 nastaly celozávodní dovolené zhruba ve stejnou dobu v srpnu, takže loni nemohly být příčinou meziročního útlumu. V roce 2013 ale probíhaly pro změnu v červenci, nikoli v srpnu, takže průmysl v srpnu 2014 vykázal takřka šestiprocentní meziroční pokles. Po očištění od vlivu počtu pracovních dnů ale tehdy klesl jen o 2,8 procenta. Letos po podobném očištění průmysl spadl o 7,6 procenta. Rozdíl je zřetelný. Zatímco předloni byl průmysl na vzestupné

dráze, letos svoji dynamiku ztrácí – bez ohledu na kalendář. Toto zpomalení by však zatím nemělo být fatální. Hovoří pro to alespoň měkké ukazatele, jako je srpnový index nákupních manažerů v průmyslu, který vykazuje stabilní hodnoty, byť nikterak zárné.

Za fundamentální ztrátou dynamiky českého průmyslu stojí zpomalení ekonomiky eurozóny ve druhém čtvrtletí a určité nasycení trhu, který byl po dlouhých letech poznamenaných krizí a recesí notně podvyživený.

Vládní politici se ale zatím další krize české ekonomiky bát nemusejí. Měli by však zvážit to, že neustálé přispívání státním zaměstnancům na platech možná koupí pár hlasů u voleb, ale dlouhodobě české ekonomice pomohou spíše výdaje produktivní, tedy investiční. Právě nízká investiční aktivita je jedním z důvodů slabého července jak v průmyslu, tak zejména ve stavebnictví. Spotřebu domácností dnes není třeba dále stimulovat, neboť českou ekonomiku táhne i bez toho. Z hlediska politika je ovšem pochopitelně lákavější – a jednodušší – zvyšovat platy, než se zasazovat o vyšší investice, které se zúročí až dlouho po skončení jeho mandátu.

Autor je hlavním ekonomem společnosti Roklen

Glosa

Spokojený skanzen

Prý se Česko stává skanzenem, teď zrovna kvůli své toleranci kouření. Myslí si to ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček, tedy člověk osobně odpovědný za to, jakými normami se kouření na veřejnosti v Česku řídí. Zákaz kouření v restauracích a celý protikuřácký zákon vnímá jako jednu ze svých klíčových priorit. Za to, že dosud nebyl schválen, ale necítí žádnou politickou odpovědnost. A pokud znovu schválen nebude? Inu, prý ho zkusí předložit znovu.

Možná je to jen setrvačnost, která nutí položit otázku: Jakým omylem neprojde zákaz kouření v restauracích tentokrát? Politici jako by přesně vnímali, že je česká společnost v otázce zákazu kouření rozdělená. Jednu část uchvácholí řečmi o tom, jak proti zadýmeným hospodám bojují. Tu druhou nerozčílí, protože zůstanou právě jen u řeči. Možná je to skanzen, ale skoro každý si v něm přijde na své.

Adéla Čabanová

Dřív jsem si kosti zahrabával. Teď je ukládám do cloudu.

Víno pro panovnické stoly

■ Toto je víno králů a král vín, prohlásil po prvním doušku tokajského Ludvík XIV. Jedinečné víno ihned pobláznilo francouzský dvůr i ruské cary. Ti měli v petrohradských sklepích vždy uskladněný starší ročník tokajského, které se vyrábí v jihovýchodním cípu Slovenska.

Pavla Apostolaki

Pěstování popínavé liány na Tokaji sahá do druhého století našeho letopočtu, avšak současnou podobu dal místnímu vinařství uherský král Béla IV. Ve třináctém století požádal italské vinaře o obnovu vinic zničených válkou. Ti je osázeli novými odrůdami, jež se staly základem tokajských vín. Samotnou oblast pak vymezil uherský zákon v roce 1908. Vznikem Československa o deset let později nám připadly obce dříve ležící v Rakousko-uherské monarchii včetně práva pro použití názvu Tokajské. Rozpadem společného státu Čechů a Slováků v roce 1993 pak získala tuto výsadu Slovenská republika.

MALÁ, ALE KVALITNÍ

Ačkoliv je ze šesti vinných oblastí na Slovensku Tokaj nejmenší, produkuje jedno z nejzajímavějších vín na světě.

SLADKÝ POKLAD. Na úspěchu tokajského se výrazně podílejí ušlechtilé plísně, jak ty na hroznech, tak ty sklepní, které ovlivňují tři- až osmileté dozrávání vín v dubových sudech.

Foto: profimedia.cz/ak

Aromatický nápoj zlatohnědé barvy má výjimečný status. V jeho případě neexistuje žádná jiná alternativa. Originál se výlučně vyrábí ze tří odrůd – z Furmintu, Lipo-viny a Muškátu žlutého. Tyto druhy disponují speciálními

vlastnostmi. Jednou za tři až pět let se na nich objeví ušlechtilá plíseň *Botrytis cinerea*, vytvářející sladké nahnědlé hrozny – ciběby. Sklízí se ručně, přičemž jeden člověk nashromáždí za den přibližně osm kilogramů ciběb. Částečně seschlé bobule vinné révy obsahují čtyřicet

až šedesát procent cukru a právě na nich je výroba tokajských vín postavena.

VHODNÉ PODMÍNKY

„Vinný šlechtic“ se rodí mimo jiné i v obci Velké Trnie, kde v Tokajském domě vstoupíte přímo do jeho panství. Tady, třináct metrů pod zemí, v pěti stech metrech dlouhých tufových chodbách, zažijete netradiční prohlídku. Historické sklepy vyhloubené v hornině ze sopečného popela totiž obyvatelé používali nejen na uskladnění cenného moku. Sloužily jim i jako úkryty v době tureckých nájездů a při přechodu fronty během druhé světové války.

RÁJ PRO SBĚRATELE

V tajemných labyrintech roste všude na střepech, stěnách i na sudech ušlechtilá plíseň *Cladosporium cellare*. A to tak intenzivně, že občas připomíná visící krápníky v jeskyních. Místní ji lidově nazývají „piják“, protože se živí vinnými výpary, alkoholem a ovlivňuje tři- až osmileté dozrávání vín v dubových sudech. Ve sklepech s konstantní teplotou deset stupňů Celsia a devadesátiprocentní vlhkostí objevíte i vinné banky. Některé z nich ukrývají až stoleté poklady!

Ovšem i mladší ročníky ozdobí vaši hostinu. Víno s chutí medu, rozinek, vanilky, ořechů, datlí nebo meruňky doplní vydatné pokrmy. Tokajské lahodně splyne s pečenou husou s kaštanovou nádivkou, s pečenou kachnou se zelím a lokšemi (bramborové placky) nebo se zvěřinou na ovocné omáčce.

Kudy teče, tudy léčí

Léčivé účinky tokajského vína byly poprvé popsány v roce 1527 švýcarským lékařem Paracelsem v jeho knize „De vita longa“. Za dob císařovny Marie Terezie lidé užívali tokajské jako přírodní medicínu, která jim pomáhala proti chudokrevnosti, malátnosti a při nervových chorobách. V roce 1995 byla provedena expertiza tokajských vín na Lékařské fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě. Prokázala významný obsah minerálů, vitamínů, enzymů, antioxidantů a složek příbuzných penicilinu. Vědci tedy doporučují mírnou a pravidelnou konzumaci tokajských vín jako prevenci proti kardiovaskulárním onemocněním.

Minirecenze

SERIÁL
Já, Mattoni

(Vysílá: Česká televize)
Ten největší z podzimních nových seriálů přináší zároveň nejdůležitější otázku české seriálové tvorby současnosti. Proč tuzemští tvůrci neumějí napsat opravdu epický seriál, který by si divák rád pustil naráz (tedy při takzvaném „binge-watching“)? Já, Mattoni není vůbec špatně natočeným, zahrnaným a v detailech vlastně ani napsaným seriálem. Přesto postrádá tah, moderní práci s motivy, postavami a zápletkami, která by diváka nechala tak neklidným, dokud neuvidí další díl. A pak další a zase další. Já, Mattoni začne na začátku a můžeme očekávat, že prostřednictvím flashbacků tak nějak odplyne ke konci. Ale že by si divák zapamatoval byť jedinou scénu, to opravdu nikoli, nemluvě o gradaci, jež tu neexistuje. Promarněná šance.

BLU-RAY
Orel Eddie

(Vydavatel: Bontonfilm)
Povedených „feel-good“ filmů je jako šafránu a vynikající Orel Eddie ukazuje, že to je škoda. Převedení skutečného příběhu jednoho sportovního nadšence, který to dotáhl až na olympiádu, je milý, přesto alespoň občas nešablonovitý film. Skvělý pak je také 45minutový dokument o natáčení, v němž se divák seznámí se skutečným Orlem Eddiem. Tvůrci pak v nich také velmi netradičně ukazují, jak se musí pracovat s realitou, aby snímek měl šanci dostat se do kin (spojování mnoha reálných postav do jednoho filmového charakteru nebo propracovaná dramaturgie). Velmi dobrý disk.

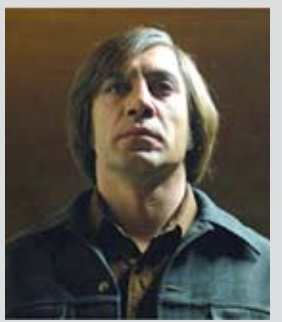

Stanislav Šulc

Tipy

E15**Nova • 23.05**TAHLE ZEMĚ NENÍ
PRO STARÝ

Ve čtyřmi Oscary oceněném thrilleru bratří Coenů excelují Josh Brolin a Javier Bardem. Ten nezapomenutelným způsobem ztělesnil chladnokrevného zabijáka Chigurha.

Ozonův vzkaz dnešní Evropě

■ François Ozon do Benátek přivezl melodrama *Frantz* o významu odpuštění bývalým nepřátelům a přátelství mezi národy. Šance na Lva nemá malé.

Iva Přivřelová
Od naší spolupracovnice

Po polovině soutěže 73. benátského festivalu mezi favority italských kritiků a publika zůstávají muzikál *La La Land*, sci-fi *Příchozí* a temná romance *Noční zvířata*. Zabodovala i jedna z mála komedií, argentinský *Čestný občan*, a novinka Françoise Ozona *Frantz*.

Melodrama nabízí příběh francouzského vojáka, který se po první světové válce sblíží s rodinou svého zabitého německého kolegy. Známý francouzský filmář si zápletku obsahující několik překvapení vypůjčil z pozapomenutého amerického snímku Ernsta Lubitsche *Broken Lullaby*, respektive z divadelního dramatu Maurice Rostanda, které slavný německý režisér využil. „O Lubitschově filmu jsem dlouho nevěděl, znal jsem jen původní divadelní hru, která mě zaujala. Říkal jsem si, že by bylo zajímavé tohle téma zpracovat,“ uvedl francouzský režisér. „Když jsem pak *Broken Lullaby* viděl, chtěl jsem to nechat celé být, nechtěl jsem se s Lubitschem srovnávat. Nakonec jsem se ale rozhodl, že ten příběh taky natočím a pojmu ho jinak. Například že ho budu vyprávět i ze strany poražených v Německu,“ vzpomínal Ozon na genezi snímku.

Na rozdíl od Lubitsche, který příběh viny a odpuštění zpracoval v roce 1930, Ozon se na melodrama o křehkém přátelství lidí z donedávna zneprátelených stran mohl dívat s vědomím toho, co Evropu čekalo. „Lubitsch tehdy ještě nevěděl, že přijde druhá světová válka,“ připomněl režisér a scenárista. Jeho novinka o potřebě dobrých vztahů mezi státy má aktuální vyznění i dnes. „Mí producenti zprvu nebyli nadšení, že chci

točit film o první světové válce. Ale já cítil, že toto období rezonuje s mnoha událostmi dneška – vzestupem nacionalismu, návratem hranic, nyní s brexitem, o kterém jsem během natáčení samozřejmě ještě nevěděl. Měl jsem pocit, že o dnešním napětí můžu mluvit nepřímou, a tím dovolit divákům, aby o současných událostech přemýšleli,“ vysvětlil Ozon svůj záměr v rozhovoru pro časopis *Screen*.

Poválečné době se přiblížil černobílou barvou, v níž se většina snímku odehrává, až na několik krátkých částí, v nichž podle jeho slov „život přeruší truchlení“. Pro větší autenti-

nost také nechal své hrdiny mluvit jejich vlastním jazykem, tedy německy a francouzsky. „Nelíbí se mi, když ve filmech Evropa vypadá jako místo, kde všichni hovoří anglicky,“ podotkl režisér.

Na tiskovou konferenci ho doprovodili krom jiných herci Pierre Niney a Paula Beerová. „Pro její roli jsem chtěl někoho jako mladou Romy Schneiderovou. A našel jsem ji. Paula má v sobě dotek melancholie, který její postavu dobře charakterizuje,“ chválil filmář německou herečkou, jíž i kritici nyní předpovídají výraznou budoucnost.

Foto profimedia.cz

Knižní klub ocenil Vertigo

■ Pětičlenná odborná porota vedená spisovatelem Pavlem Bryczem vybrala prozaickou prvotinu Patrika Girgleho. Ten se v románu vrací do poloviny devadesátých let.

Stanislav Šulc

Román o dospívání na malém městě se stal vítězem 21. ročníku Literární ceny Knižního klubu. Prestižní ocenění spojené s prémie 100 tisíc korun včera převzal autor románu, osmatřicetiletý Patrik Girgle v Kaiserštejnském paláci na pražském Malostranském náměstí. Girgleho prozaický debut zároveň vydal Knižní klub a poprvé vítěz dostal také originální

skleněnou plastiku ve tvaru knihy.

Oceněnou práci vybrala pětičlenná odborná porota, kterou vedl spisovatel Pavel Brycz. Celkem se sešla konkurence 148 rukopisů. Každý z porotců do druhého kola nominoval jeden rukopis, vesměs šlo o díla dosud nepublikujících autorů. Vertigo mezi pěti finalisty poslala spisovatelka Petra Soukupová, která je charakterizovala slovy: „Něžná i drsná kniha o dospívání kluka na malém městě.“

Koordinátor Literární ceny a zároveň šéfredaktor nakladatelství Odeon Jindřich Jůzl rozhodnutí

poroty označil za progresivní.

Patrik Girgle se narodil v roce 1978 ve Vyškově a vystudoval orientalistiku na FF UK. Doposud se věnoval především non-fiction literatuře. Novelou

Vertigo se vrací do devadesátých let minulého století.

Literární cenu Knižního klubu, kterou organizuje Euromedia Group, se zaměřuje na nevydané rukopisy.

Od roku 1995 otevírá talentovaným autorům vstup do světa profesionálních spisovatelů. Díla vydaná díky této ceně často získávají i další ceny. Například Romány Děvčátko, rozdělej ohníček Martina Šmause

a Zvuk slunečních hodin Hany Andronikové získaly ocenění Magnesia Litera v kategorii Objev roku.

Do letošního ročníku prestižní literární ceny bylo přijato celkem **148** rukopisů.

V Plzni startuje Festival Divadlo

Inszenace jednoho z nejvýznamnějších současných polských režisérů Krystiana Lupy dnes zahájí 24. ročník mezinárodního festivalu Divadlo v Plzni. „Soustavně sledujeme nové a někdy i objevné trendy současného divadla. Letošní ročník ukáže, že soudobé evropské divadlo nachází silná současná společenská témata,“ uvedl ředitel festivalu Jan Burian.

K hlavním zahraničním lákadlům patří moskevské Gogolovo centrum s adaptací současné německé hry Maria von Mayenburg z prostředí ruských teenagerů (M)učedník. Režie se ujal jeden z nejprovokativnějších ruských režisérů Kirill Serebrennikov.

Budapešťský soubor Proton Theatre přiveze do Plzně

inscenaci Hanebnost podle románu J. M. Coetzee režiséra Kornéla Mundruczó.

Z České republiky uvidí návštěvníci psychothriller Zimní pohádka režiséra Ondřeje Spišáka. Do Plzně jej přiveze Dejvické divadlo. Experimentální prostor NoD přijede se scénickou koláží Dvojí domov / z Čepa v režii Jana Nebeského. Klicperovo divadlo z Hradce Králové se představí adaptací nejslavnějšího

románu Borise Viana Pěna dní v režii dvojice SKUTR.

Plzeňský divadelní festival potrvá do 14. září a bude se konat celkem na šesti scénách. Rozpočet činí podle Buriana přibližně deset milionů korun. Většinu pokrývají veřejné zdroje, především ministerstvo kultury. /sul/

Plzeňský divadelní festival potrvá do 14. září a bude se konat na šesti scénách. Rozpočet činí přibližně deset milionů korun.

257699/20

INZERCE

BLESK PENĚŽENKA 1. DOBÍJECÍ PLATEBNÍ KARTA

BEZ PAPIROVÁNÍ, NUTNOSTÍ VEDENÍ ÚČTU V BANCE, PLATBY ZDARMA!
KOUPITE V TRAFICE A E-SHOPU ZA 125 Kč

JAKÉ MÁ BLESK PENĚŽENKA VYUŽITÍ?

- BEZPEČNÉ ONLINE PLATBY
- PLATBY CHYTRÝM TELEFONEM
- KONTROLA DROBNÝCH FIREMNÍCH VÝDAJŮ
- UNIVERZÁLNÍ DÁREK

www.BLESKPENEZENKA.CZ

Foto dne

Foto Reuters

OLYMPIÁDA NOMÁDŮ. V Kyrgyzstánu tento týden probíhají Světové nomádské hry. Sjely se na ně stovky nadšenců ze čtyř desítek zemí světa, aby změřily své síly v nejobtížnějších soupeřeních, jež se dochovala v paměti kočovných národů. Sobotního zahájení her se zúčastnilo deset tisíc lidí. Symbolem her u jezera Issyk Kul jsou ale orli, a hlavně koně. Ti hrají – stejně jako kdysi v životě středoasijských nomádů – zásadní roli v dovednostních soutěžích jednotlivců i kolektivů. Takové koňské „pólo“, v němž se dvě družstva přetahují o kozi kůžku, se přinejmenším vyrovná nejlítějším souborům na olympijské Copacabaně. Na snímku je nejmladší účastník her se svým orlem.

Vědci zjistili, že...

...už v době bronzové pracovali lidé zbytečně

■ V dolech u Moravského Krumlova se dřelo i poté, co byly zcela vytěženy.

Po více než dvaceti letech letos archeologové nejspíš skončí s vykopávkami u Moravského Krumlova na Znojemsku, kde byly jedny z největších pravěkých dolů v Evropě. Těžil se v nich rohovec na výrobu pazourku. „A to i v době, kdy už nebyl vůbec potřeba,“ tvrdí Martin Oliva z brněnského Ústavu Anthropos. Odborníci míní, že dolování mělo v době bronzové a železné zřejmě

společenský nebo rituální význam. Na Krumlovsku mezi obcemi Vedrovice a Maršovice se dolovalo tisíce let.

V době lovců a sběračů měl rohovec své opodstatnění, protože se z něj dělaly nástroje. „Vrchol těžby je však

v době bronzové, kdy to už nebylo potřeba,“ říká Oliva. Ve druhém a prvním tisíciletí před naším letopočtem už člověk dělal nástroje z bronzu a později ze železa. Na Krumlovsku přesto lidé dál přemísťovali tisíce tun zeminy. Některé hřbety snížili až o několik metrů, zapustili do nich osmimetrové šachty, vytěžili rohovec a na místě ho rozštípali. Rubaninu na úbočí kopců pak nanesli zpět, aby stopy těžby skryli.

„Jsou to fantastické okolnosti, obrovské kvantum práce odvedené pro nic za nic,“ uvedl Oliva. Podle něj byl význam této činnosti

společenský či rituální, například jako cesta k předkům, od kterých si brali jejich potomci odkaz.

Letos vědci ověřili, že hypotéza o odtěženém povrchu a jeho nanášení zpět v několikametrové výšce je správná. Podobné doly jsou i na Balkáně. Také zde byly později zasypány vytěženým materiálem. „Těžba měla sociální význam. Zřejmě šlo o to, aby se co nejvíce lidí zúčastňovalo práce, již někdo organizoval. Ten si tak upevňoval své společenské postavení. Dokázal, že něco takového, byť zbytečného, umí zorganizovat,“ míní Oliva. /čtk/

Foto ctk

DŽBÁNEK. V dolech, jež byly s přestávkami využívány sedm a půl tisíce let, byla nalezena i tato čtyři tisíce let stará nádoba.

E15

E15, deník pro ekonomiku a byznys | Vydává CN Invest a. s., Pářížská 130/26, Josefův, 110 00 Praha 1, IČ 04312945, internet www.e15.cz | Šéfredaktorka Tereza Zavadilová | Zástupci šéfredaktorky Hana Filipová, Martin Čaban a Stanislav Šulc | Šéfkomentátorka Jana Havligerová | Vedoucí vydání Kateřina Baumgartnerová a Jiří Kubeč | Redakce E15.cz Michal Nosek | Sekretariát redakce Adéla Nová, tel.: 225 977 668 | Kontakt na členy redakce jmeno.prijmeni@cninvest.cz | Distribuce distribuce@cninvest.cz | Marketing Hana Holková, hana.holkova@cninvest.cz | Inzerce Šárka Kamarytová, sarka.kamarytova@cncenter.cz | Číslo registrace deníku E15 – MK ČR E 17948, ISSN 1803-4543 | deník E15 vychází od listopadu 2007 každý pracovní den | Přetisk a jakékoli šíření povoleno pouze se souhlasem vydavatele | Adresa redakce: Komunardů 1584/42, 170 00 Praha 7, redakce@e15@cninvest.cz | Nevyžádané příspěvky se nevracejí | Tisk EUROPRINT a. s. | Předplatné předplatne.e15@cpost.cz | Tištěný a prodaný náklad ověřuje ABC, člen IF ABC